

Hoca Ahmed Yesevî ve Dîvân-ı Hikmet

Ahmet Yesevî'nin şiirlerine "hikmet", şiirlerinin toplandığı kitaba da Dîvân-ı Hikmet adı verilir. Ahmed Yesevî'nin şiirlerini Karahanlı Türkçesiyle yazdığı muhakkaktır. Fakat Yesevî'nin hikmetlerini toplayan yazmaların hepsi de çok sonraki asırlarda istinsah edildiği için dil bakımından Karahanlı devri Türkçesine tam olarak uymazlar. Bu şiirlerde değişik saha ve devirlere ait dil hususiyetleri hep birlikte görülür. Ayrıca Dîvân-ı Hikmet'te şiirlerin hepsi de Ahmed Yesevî'ye ait değildir. Halifeleri tarafından yazılmış pek çok şiir ona mal edilmiştir. Ruh, edâ ve şekil bakımından bu şiirlerin hepsi birbirine benzediğinden hangilerinin Ahmed Yesevî'ye ait olduğunu ayırmak de çok güçtür. Bütün bu sonraki tesir ve karışmalara rağmen hikmetleri dil bakımından değilse bile edebî bakımdan Karahanlı devrine ve 12. yüzyıla ait kabul etmek gerekir.

Ahmed Yesevî, 11. yüzyılın sonlarında Batı Türkistan'ın Sayram (İsficab) kasabasında doğdu. Babası kerâmetleriyle tanınmış Şeyh İbrahim, annesi Mûsâ Şeyh'in kızı Ayşe Hatun'dur. Mûsâ Şeyh, İbrahim'in halifelerindendi. Ahmed Yesevî, önce annesini, 7 yaşında iken de babasını kaybeder. Ablası Gevher Şehnazla birlikte Yesi'ye göçerler ve Ahmed Yesevî Arslan Baba'ya intisap eder. Bir yıl içinde Arslan Baba da vefat edince Ahmed Yesevî Buhara'ya giderek Şeyh Yûsuf-ı Hemedânî'ye intisap eder. Hoca Ahmed Yesevî uzun süre şeyhinin irşatlarından faydalanmış ve

onun üçüncü halifesi olmuştur. Şeyh Yûsuf-ı Hemedânî 1140'ta ölünce sırasıyla birinci ve ikinci halife onun yerini almış, nihayet 1160'ta Ahmed Yesevî irşat postuna oturmuştur. Bir müddet sonra bu makamı dördüncü halifeye terkedden Hoca Ahmed Yesevî, Yesi'ye dönerek irşatlarına orada devam etmiş ve 1160 yılında ölmüştür. Vefatından sonra halifeleri tarafından irşatları devam ettirilmiştir. Bilhassa üçüncü halifesi Süleyman Hakîm Ata, Ahmed Yesevî gibi hikmetler söylemesiyle tanınmış ve kerâmetleriyle Türkistan halkı tarafından çok benimsenmiştir.

Ahmed Yesevî'nin nesli, kızı Gevher Şehnaz vasıtasıyla devam etmiş, birçok kimse, meselâ Evliya Çelebi, soyunu Ahmed Yesevî'ye bağlamıştır.

Daha çok küçük yaşta Hoca Ahmed Yesevî'nin hayatı etrafında menkıbeler teşekkül etmeye başlamıştır. Arslan Baba'ya intisabı ile ilgili menkıbe şöyledir: Hazreti Muhammed'in savaşlarından birinin sonunda eshâb aç kalır ve peygamberden yiyecek ister. Hazreti Peygamber duâ eder, Cebrail aleyhisselâm cennetten bir tabak hurma getirir. Hurmalardan biri yere düşer. Cebrail "Bu hurma ümmetinizden Ahmed adlı birinin kısmetidir" der. Peygamber eshâba, emaneti kimin sahibine teslim edeceğini sorar. Arslan Baba talip olur, Hazreti Muhammed hurmayı onun damağına koyar ve Türkistan'a yollar. Arslan Baba 500 yıl emanetin sahibini bekler. Sayram'dan Yesi'ye gelen 7 yaşındaki

yetim ve öksüz Ahmed Yesevî, Arslan Baba'yı görür görmez hurmayı sorar.

Kelâm kıldım hurmadan manga vahşet kıldılar
Ey bî-edeb kûdek dip asâ alıp sürdiler
Vahşetidin korkmadım manga bakıp hırdılar
Arslan Babam sözlerin işitingiz teberrük

**Söz edince hurmadan bana korku verdiler;
"Edebsiz çocuk" deyip sopa alıp sürdüler;
Hiddetinden korkmadım, bana bakıp güldüler;
Arslan Baba'm sözlerini işitiniz teberrük.**

Arslan Baba 500 yıldır damağında sakladığı ve lezzetinden hiç bir şey kaybetmeyen hurmayı Ahmed Yesevî'ye verir.

Agzımg açgıl ey kûdek emânetin bireyin
Mezesini yutmadım aç agzınga salayın
Hak resûlni buyruğm ümmet bolsam kılayın
Arslan Babam sözlerin işitingiz teberrük

**"Ağzını aç ey çocuk, emanetini vereyim;
Lezzetini tatmadım, aç ağzına salayım; .
Hak Resulün emrini, ümmet olsam, kılayım."
Arslan Baba'm sözlerini işitiniz teberrük.**

Rivayete göre Ahmed Yesevî 63 yaşma gelince Hazreti Peygamber'e olan bağlılığından dolayı bir kuyu kazdırmış ve geri kalan ömrünü bu kuyunun dibindeki tek kişilik hücrede geçirmiştir.

Ahmed Yesevî'nin iyi bir tahsil gördüğü, Arapça'yı, Farsça'yı ve İslâmî ilimleri de öğrendiği muhakkaktır. Hanefî mezhebini ve ehl-i sünnete bağlı idi. Küçük yaşta iken kerametleri yayılmış, sade bir dille yazılan ve halkın ruhunu okşayan hikmetleriyle kısa zamanda Türkistan halkının, bilhassa göçebe Türklerin gönlünde taht kurmuştur. Onun irşatları etrâfında teşekkül eden Yeseviyye tarikatı Türkistan'da geniş sahalara yayılmış, Yesevîlikten doğan birçok tarikat Orta Asya ve Anadolu'da asırlarca Türk halkının mânevi cephesini beslemiştir. Tahta kaşık ve kepece yontup bunları satarak geçimini sağlayan Ahmed Yesevî'nin rivayete göre 99.000 müridi vardı ve bunlar dört bir yana dağılarak onun irşatlarını ve hikmetlerini her tarafa yayıyorlardı. Onun şöhret ve tesiri, ölümünden sonra daha da kuvvetlenerek devam etmiştir. Yesevî'yi rüyasında gören Temür, kazandığı bir zaferden sonra Yesi'ye gelerek onun kabrini ziyaret eder ve 1396-1397 yıllarında Yesevî için büyük bir türbe inşa ettirir. Daha sonra Şibânî Han tarafından tamir ettirilen türbe Türkistan halkı için mukaddes bir ziyaretgâhtır. On binlerce

Türkistanlı yılın belli bir ayında türbeyi ziyaret ederek bir hafta müddetle onun etrâfında ibadette bulunur, hikmetlerini belli makamlarla söyleyerek zikrederlerdi. Türbenin civarına gömülmek Türkistan Türkleri için büyük bir bahtiyarlık olduğundan sağlıklarında oradan toprak alırlardı. Yesevî'nin türbesi hâlâ ziyaretgâh olarak kullanılmakta ve Türkistan Türklerinin manevî bağlarından birini teşkil etmektedir.

Hikmetler, dînî-tasavvufî şiirlerdir. Çoğu dörtlükler halindedir, koşma tarzında kafiyelenmiş ve hece vezniyle yazılmıştır. Hikmetlerin bir kısmı ise gazel tarzındadır ve aruz vezniyle kaleme alınmıştır. Heceyle yazılmış hikmetlerin vezni 4+4+4=12'dir. Aruzla yazılan hikmetlerde "fâilâtün fâilün, mefâilün mefâilün feülün, 4 mefâilün ve mefûlü mefâilü mefâilü feülün" vezinleri kullanılmıştır. Gazel tarzında kafiyelenmiş bazı hikmetlerde ise 7+7 veya 8+8'lik hece vezni kullanılmıştır. Mesnevî tarzında yazılan münâcât ve nâtm vezni "mefâilün mefâilün feülün" dür. Dörtlüklerle yazılmış hikmetlerde kıt'a sayısı 5 ilâ 28 arasında değişmekte, çoğunlukla 10-12 kıt'alık hikmetler tercih edilmektedir. Gazellerdeki beyit sayısı 5-15 arasındadır. 7 beyitlik gazeller çoğunlukta dır.

Kafiye olarak Arapça, Farsça kelimeler kullanıldığı zaman çoğunlukla tam kafiyeye başvurulur. Fakat kafiyelerin çoğu Türkçe asıllı kelimelerle yapılmıştır ve bunlarda da yarım kafiye kullanılmıştır. Hatta bazan yarım kafiyenin bile kullanılmadığı, yakk seslerin benzerliği ile veya sâdece redifle yetinildiği olur. Esasen redif, hikmetlerde mühim bir ahenk unsuru olarak yer alır. Beyitlerle yazılmış hikmetlerin birçoğu musammat gazel tarzındadır. Bu tarz hikmetlerde görülen iç kafiye şiire fevkalâde bir ahenk vermektedir.

Canım cüda bolganda tenim munda kalganda
Tahta üzre alganda ne kılğay min Hudâya

**Canım ayrı olanda, tenim burda kalanda,
Tahta üzre alanda ne yaparım Allah'ım?**

Öyle anlaşılıyor ki millî nazım şekli olan koşmadan gazel tarzma geçişte musammat şekiller fevkalâde elverişli olmuştur. Edebiyatımızın gazel tarzındaki bu ilk şiirlerinde koşma ahengi hemen kulağa çarpar. Beyitler ortadan ikiye bölünüp dört mısra haline getirildiği zaman 4+3'lük bir koşma ile karşılaşırız. Halk şiirinin ahengi ile kulakları dolmuş bulunan ilk Türk şâirleri, koşmanın dört mısraını beyit haline sokarak gazel tarzma geçivermişlerdir.

Ahmed Yesevî'nün hikmetlerinde işlenen mevzular tamamıyla dînî ve tasavvufîdir. İslâmiyet'in esasları, şeriatın hükümleri ve tasavvuf âdabı, şiirlerin ana konusu teşkil eder. Kıyamet ahvâli, cennet ve cehennem tasvirleri, dünya ahvâlinden şikâyet, peygamber sevgisi, dervişlerle ilgili menkıbeler ve Ahmed Yesevî'nün kendi hayatına ait parçalar sâde bir dille anlatılır.

Ahmed Yesevî'nün canlı ve hareketli bir üslûbu vardı. Şiirlerinin pek çoğunda bir zikir ritmi bulmak mümkündür. Hikmetlerin zikir esnasında ve belli bir makamla söylendiği düşünülürse böyle hareketli bir ritmin varlığı tabîî, hattâ zarurîdir. İşte Ahmed Yesevî bu ritmi ve hareketi 4+4+4'lük duraklarla çok iyi yakalamış görünüyor. Altmış üç yaşında yer altına girdiğini anlatan şu dörtlüklerde bu ritim çok açık bir şekilde farkedilmektedir.

Ol kadirimi kudret birlen nazar kıldı
Hurrem bolup yir astığa kirdim muna
Garib bendeng bu dünyâdm güzer kıldı
Mahrem bolup yir astığa mirdim muna

**Kadir Rabb'im kudret ile nazar kıldı;
Mutlu olup yer altına girdim işte.
Garip kulun bu dünyadan göçüp gitti;
Mahrem olup yer altına girdim işte.**

Zâkir bolup şâkir bolup haknı taptım
Dünyâ ukbâ haram kılıp yançıp tiftim
Şeyda bolup rüsvâ bolup candın öttün
Bî-gam bolup yir astığa kirdim muna

**Zâkir olup, şâkir Hakk'ı buldum;
Dünya, ahret haram kılıp ezip teptim;
Divâne olup, rüsvâ olup candan geçtim;
Gamsız olup yer altına girdim işte.**

Başım tofrak, özüm tofrak cismin tofrak
Hak vashga yiter nün dip ruhum müştak
Köydüm yandım bolalmadım hergiz afak
Şebnem bolup yir astığa kirdim muna.

**Başım toprak, kendim toprak, cismim toprak;
"Hakk'a kavuşur muyum?" diye, ruhum müştak;
Kavrulup yandım, olamadım asla ap-ak;
Şebnem olup yer altına girdim işte.**

Bu hareketli ritim onun şiirlerine coşkun, taşkın, ve akıcı bir edâ verir. Dînî düşünceleri, basit ve sâde bir dille, fakat bu coşkun ve akıcı edâ ile anlatır.

Tevbe kılğan âşıklarga nûri irür
Tüni küni sâyim bolsa köngli yarur
Kaçan ölüp gürge kirşe gûn kingür
Ugan izim rahîm rahman rahmeti bar

**Tevbe kılan âşıklara nuru erer;
Gece gündüz oruçlu olsa, gönlü parlar;
Öldüğünde kabre girse, kabri genişler;
Kadir Rabbim, rahîm, rahman, rahmeti var.**

Tevbesizler bu dünyâdm kiçmes bilür
Ölüp barsa gür azabın körmes bilür
Kıyamet kün tang arasât atmas bilür
Heyhat heyhat nevha fedyâd künleri bar

**Tevbesizler bu dünyadan göçülmez bilir;
Ölüp varsa, kabir azabı görmez bilir;
Kıyamet günü Arasat tanı atmaz bilir;
Heyhat heyhat, nevha, feryat günleri var.**

Hak yâdıdan zerre gafil bolmağanlar
Yatsa kopsa hak zikrini koymaganlar
Vallah billah dünyâ haram almaganlar
Gür içinde ol kul hergiz ölmez bolur

**Hak yâdıdın zerre gaafil olmayanlar,
Yatsa kalksa, Hak zikrini koymayanlar,
Vallah, billah, dünya haram, almayanlar,
Kabr içinde o kul asla ölmez olur.**

Ahmed Yesevî'de şairane tasvirler ve ince sanat oyunları bulunmaz; fakat Kemâl Eraslan'm dediği gibi, onun "hikmetlerinin tamamen basit, kuru ve edebî bir değerden mahrum olduğunu söylemek de doğru değildir. Bazı hikmetlerinin samimi ve coşkun bir ifâdeye sahip olduğu ve dînî-tasavvufî halk edebiyatının en güzel örneklerini teşkil ettiği unutulmamalıdır."

Dîvân-ı Hikmet'ten:

III Hikmet

her subh-dem nida kildi kulakımgı
zıkr ayt didi zıkrin aytıp yördüm muna
ışksızlarını kördüm irse yolda kaldı ol
sebebdin ışk dükkânın kurdum muna

**Sabahları kulağıma nida geldi;
"Zıkr et!" dedi, zıkrını deyip yürüdüm işte,
aşksızları gördüm ise, yolda kaldı;
o sebepten aşk dükkânını kurdum işte.**

on birinde rahmet-deryâ tolup taşı
allâh didim şeytân mindin yırak kaçtı
hây u heves mâ vü menlik turmay köçti
on ikide bu sırlarını kördüm mü muna

**On birimde rahmet denizi dolup taşı;
"Allah!" dedim, şeytan benden uzaklaştı;
geçici heves, ben-sen fikri durmayıp göçtü;
on ikide bu sırları gördüm işte.**

on üçümde nefs hevânı kolğa aldım
nefs başıga yüz ming belâ karmap saldım
tekebbürni yirge urup basıp aldım
on törtümde tofrak-sıfat boldum muna

**On üçümde nefs arzusuna kıpıverdim;
nefs başına yüz bin belâ tutup saldım;
kibirilenmeyi yere vurup yenebildim;
on dördümde toprak gibi oldum işte.**

on beşimde hûr ü gılmân karşı kildi
başın üzüp kol kavşurup tâzîm kıldı
firdevs atlığ cennetidin muhızır kildi
dîdâr üçün barçasını koydum muna

**On beşimde hûrî, gülman karşı geldi;
baş eğerek, el bağlayıp tazim kıldı;
Firdevs adlı cennetinden haberci geldi;
didar için hepsini terkettim işte.**

on altımda barca ervah ülüş birdi
hay hay sizge mübarek dip âdem kildi
ferzendim dip boynum kuçup könglüm aldı
on yitimde türkistanda turdum muna

**On altımda bütün ruhlar nasip verdi;
"Size mübarek olsun" diyerek Âdem geldi;
"Evlâdım!" deyip, boynuma sarılıp gönlümü aldı,
on yedimde Türkistan'da bulundum işte.**

on sikizde çil-ten birle şarâb içtim
zıkrin aytıp hâzır turup kögsüm tiştım
rûzî kıldı cennet kızıp hûrlar kuçtım
hak mustafâ cemâllerin kördüm muna

**On sekizde Kırklar ile şarap içtim;
zıkrını deyip, hazır durup göğsümü deştım;
nasip kıldı, cennet gezip huriler kucakladım;
hak Mustafa cemalini gördüm işte.**

on tokuzda yitmiş makam zahir boldı
zıkrin aytıp iç ü taşım tâhır boldı
kayda barsam hızır babam hâzır boldı
ğâvsu'l-ğıyâs mey içürdi toydum muna

**On dokuzda yetmiş makam gösteriverdi;
zıkrını dedim, içim dışım temizlendi;
nereye varsam, Hızır Baba'm hazır oldu;
gavsu'l-gıyas mey içirdi, doydum işte.**

yaşım yitti yigirmige ötdim makam
bihamdi'llâh pîr hizmetin kıldım tamâm
dünyâdaki kurt u kuşlar kıldı selâm ol
sebebdin hakka yavuk boldum muna

**Yaşım yirmiye ulaştı, makamlar aştım;
Allah'a hamd olsun, pîr hizmetini tamamladım;
dünyadaki kurt ve kuşlarla selâmlaştım; o
sebepten Hakk'a yakın oldum işte.**

(*) Metin ve tercüme Kemal Eraslan'ın Dîvân-ı Hikmet'ten Seçmeler (Ankara, 1983) adlı eserinden avnen alınmıştır.

IV
Hikmet

1

hoş gayibdin kulakımga ilham kildi
ol sebebden hakka sığınıp kildim muna
barca büzürg yıǵıhp manga inam birdi
ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Hoş gaupten kulaǵıma ilham geldi;
O sebebten Hakk'a sığınıp geldim işte.
Hep ulular yıǵılıp bana nimet verdi;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

2

min yigirme iki yaşda fena boldum
merhem bolup çm derdlikke deva boldum
yalgan âşık çm âşıkka güvâh boldum
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Ben yirmi iki yaşta fâni oldum;
merhem olup gerçek dertliye deva oldum;
sahte âşığa, gerçek âşığa tanık oldum;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

3

eyâ dostlar yaşım yitti yigirme üç
yalgan dava tâatlarım barçası pûç kıyamet
kün ne kılğay min bürehne lûç
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Eyâ dostlar, erdi yirmi üçe yaşım; dâvam
yalan, tamamı boş tâatlarım; kıyamet günü
ben çıplak, şaşı ne yapayım?
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

4

min yigirme törtke kirdim hakdın yırak
âhiretka barur bolsam kanı yarak
ölgenimde yıǵıhp urung yüz ming tayak
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Ben yirmi dört yaşa girdim, Hak'tan uzak;
âhirete varır olsam, hani hazırlık?
Öldüğümde toplanıp vurup yüz bin dayak;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

5

cenâzemni arkasıdm taşlar atmg
ayakımdan tutup südretp gürge iltmg
hakka kulluk kılmadımg dip yançıp tiping
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Cenazemin arkasından taşlar atın;
ayağımdan sürüyerek mezara iletin;
"Hakk'a kulluk kılmadım" diyip döǵüp tepin;
o sebebten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

6

yazuk bilen yaşım yitti yigirme biş
sübân igem zıkr örgetip köǵsümni tiş
köǵsümdeki girihlerim sin özüng yiş
ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Günah ile yaşım oldu yirmi beş;
sübhan Rabb'im, zıkr öğretip göǵsümü deş;
göǵsümdeki düǵümleri sen kendin çöz;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

7

min yigirmi altı yaşda sevda kıldım
mansûr-sıf at didâr üçün gavgâ kıldım
pırsız yörüp derd ü halet peyda kıldım
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Ben yirmi altı yaşta sevda kıldım;
Mansur gibi didar için kavga kıldım;
pırsız dolaşıp dert ve halet peyda kıldım;
O sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

8

min yigirmi yiti yaşda pirdi taptım
her sır kördüm perde birlen büküp yaptım
âstânesin yastanıban izin öptim
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Ben yirmi yedi yaşta piri buldum;
gördüğüm her sırrı perde ile sanp örttüm;
eşiğine yaslanarak izini öptüm;
O sebebten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

9

min yigirmi sikiz yaşda âşık boldum
kiçe yatmay mihnet tartıp sâdik boldum
andın songra dergâhıga lâyıq boldum
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Ben yirmi sekiz yaşta âşık oldum;
gece yatmayıp, mihnet çekip sâdik oldum;
ondan sonra dergâhına lâyıq oldum;
O sebebten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

10

bir kem otuz yaşka kirdim hâlim harâb
ışk yolıda bolalmadım misl-i türâb hâlim
harâb bağrım kebâb közüm pür-âb
Ol sebebden hakka sığınıp kildim muna

**Yirmi dokuz yaşa girdim, harap halim;
aşk yolunda toprak gibi olamadım;
halim harap, bağrım kebab, yaş dolu gözüm;
o sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

11

otuz yaşda otun kılıp köydürdiler cümle
büzürg yıglıp dünyâ koydurdılar urup
sögüp yalguz haknı söydürdiler ol
sebebdin hakka sığınıp kildim muna

**Otuz yaşta odun kılıp yandırdılar;
hep ulular yıglıp dünyâ koydurdular;
vurup, söğüp yalnız Hakk'ı sevdirdiler;
o sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

12

kul hâce ahmed dünyâ koysang işing biter
kögsungdeki çıkkan âhing arşka yiter cân
birerde hak mustafâ kolung tutar ol
sebebdin hakka sığınıp kildim muna

**Kul Hâce Ahmed, dünyâ koysan, işin biter;
göğsünden çıkan âhin Arş'a yeter; can
verende hak Mustafa elinden tutar; o
sebepten Hakk'a sığınıp geldim işte.**

X

Hikmet

1

ol kadirim kudret birlen nazar kıldı
hurrem bolup yir astığa kirdim muna
ğarîb bendeng bu dünyâdn güzer kıldı
mahrem bolup yir astığa kirdim muna

**Kadir Rabb'im kudret ile nazar kıldı;
mutlu olup yer altına girdim işte.
Garip kulun bu dünyadan göçüp gitti;
mahrem olup yer altına girdim işte.**

2

zâkir bolup şâkir bolup haknı taptım
dünyâ ukbâ haram kılıp yançıp tiftim
şeydâ bolup rüsvâ bolup candın öttim
bî-gam bolup yir astığa kirdim muna

**Zâkir olup, şâkir olup Hakk'ı buldum;
dünya, ahret haram kılıp ezip teptim;
divane olup, rüsva olup candan geçtim;
gamsız olup yer altına girdim işte.**

3

şömlüğümde tağ u taşlar sögti mini
fasîh tilde söğüp aydı filing kanı
âşık bolsang evvel barıp haknı tanı
merhem bolup yir astığa kirdim muna

**Şömlüğümde dağlar, taşlar söğdü beni;
açık dille söğüp dedi: Filin hani?
Âşık olsan, önce varıp Hakk'ı tanı!
Merhem olup yer altına girdim işte.**

4

sizni bizni hak yarattı tâat için
ey bü'l-acep içmek yimek rahat için
kâlû belâ didi ruhum mihnet için
edhem bolup yir astığa kirdim muna

**Sizi, bizi Hak yarattı tâat için;
ey acayip, içmek, yemek, rahat için;
"Kalû belâ" dedi ruhum mihnet için;
Edhem olup yer altına girdim işte.**

nefsim mini köp yû^ürtti hakka bakmay
kiçe kündüz bî-gam yördüm yaşım akmay
hây u heves mâ vü menlik otka yakmay
pür-ğam bolup yir astığa kirdim muna

**Nefsim beni çok koşturdu, Hakk'a bakmadan;
gece gündüz gamsız yürüdüm, yaşım akmadan;
hevesleri, benlik dâvasını ateşe yakmadan;
gamla dolup yer altına girdim işte.**

6

kulnı korsem hizmet kılıp kuh boldum
tofrak-sıfat yol üstide yoh boldum
âşıkların köyüp öçken küli boldum
hemdem bolup yir astığa kirdim muna

**Bir kul görsem, hizmet kılıp kulu oldum;
toprak gibi yol üstünde yolu oldum;
âşıkların yanıp sönen küli oldum; hemdem
olup yer altına girdim işte.**

6

candın kiçip mihnet tarttım benden didi
kanlar yutup allâh didim rahm eyledi
dûzeh içre bolmasun dip gamım yidi
hurrem bolup yir astığa kirdim muna

**Candan geçip mihnet ettim, kulum dedi;
kanlar yutup "Allah!" dedim, rahm eyledi;
cehennemde olmasın deyip tasalandı;
mutlu olup yer altına girdim işte.**

8

yaşım yitti altmış üçke bir künce yok
vâ-dirîğâ haknı tapmay könglüm smuk
yir üstide sultân min dip boldum uluk
şâkir bolup yir astığa kirdim muna

**Bir gün değil, altmış üçe erdi yaşım;
yazık, Hakk'ı bulmamaktan kırık gönlüm;
yer üstünde sultanım deyip kibirlendim;
şâkir olup yer altına girdim işte.**

9

şeyh nün diben dava kılıp yolda kaldım
fes ü destâr pûçek pulğa satıp kildim
nefs ü hevâ tuğyan kıldı harıp kaldım
bî-dem bolup yir astığa kirdim **muna**

**Şeyhim diye dâva kılıp yolda kaldım;
fes, sangı değersiz pula satıp geldim;
boş istekler çoşup taştı, yorulup kaldım;
huzursuz olup yer altına girdim işte.**

10

başım tofrak özüm tofrak cismim tofrak
hak vaslığa yiter min dip ruhum müştak
köydüm yandım bola'lmadım hergiz afak
şebnem bolup yir astığa kirdim muna

**Başım toprak, kendim toprak cismim toprak;
"Hakk'a kavuşur muyum?" diye, ruhum müştak;
kavurulup yandım, olamadım asla ap-ak
üs şebnem olup yer altına girdim işte.**

11

pîr-i muğân nazar kıldı şarâb içtim şiblî
yanglığ sema urup candın kiçtim sermest
bolup il ü halkdın tanıp kaçtım
zemzem bolup yir astığa kirdim muna

**Pîr-i muğân nazar kıldı, şarap içtim;
Şiblî gibi sema kılıp candan geçtim;
sermest olup insanlardan uzaklaştım;
Zemzem olup yer altına girdim işte.**

12

kul hâce ahmed-nâsîh bolsang özüngge bol
âşık bolsang candın kiçip bir yolu öl
nâdânlarğa aytsang süzüng kılmaz kabul
muhkem bolup yir astığa kirdim muna

**Kul Hâce Ahmed, nâsîh olsan, kendine ol;
âşık olsan, candan geçip bir defa öl;
cahillere desen, sözünü kılmaz kabul;
mukhem olup yer altına girdim işte.**

XII

Hikmet

tevbe kılıp hakka yangan âşıklarğa
uçmah içre tört arığda şerbeti bar
tevbe kılmay hak yanmağan ğafillerğa
tar lahidde katığ azâb hasreti bar

**Tevbe kılıp Hakk'a dönen âşıklara
cennet içinde dört pınarda şerbeti var.
Tevbe kılıp Hakk'a dönmeyen gafillere
dar lahidde katı hasreti var.**

uçmah mülkin ukğan kullar tevbe kılsun
tevbe kılıp hazretiğa yavuk bolsun
hûr u kusur ğılmân vildân hadim bolsun
elvan elvan kiyer teşrif hilatı bar

**Cennet mülkünü anlayan kullar tevbe kılsın;
tevbe kılıp huzuruna yakın olsun;
hûrî, köşkler, gulman, vildan hizmet kılsın;
türlü türlü giydiği şeref hil'ati var.**

3

tevbe küğan âşıklarğa nuru irür
tüni kürü sâyim bolsa köngli yarar
kaçan ölüp gürge kirşe gûri kingür
uğan izim rahîm rahman rahmeti bar.

**Tevbe kılan âşıklara nuru erer;
gece gündüz oruçlu olsa, gönlü parlar;
öldüğünde kabre girse, kabri genişler;
kadir Rabb'im, rahîm, rahman, rahmeti var.**

4

tevbesizler bu dünyâdm kiçmes bilür
ölüp barsa gûr azabın körmes bilür
kıyamet kün tang arasât atmas bilür
heyhat heyhat nevha feryâd künleri bar

**Tevbesizler bu dünyadan göçülmez bilir;
ölüp varsa, kabir azabını görmez bilir;
kıyamet günü Arasat tamı atmaz bilir;
heyhat heyhat, nevha, feryad günleri var.**

namaz rûze tevbe üzre barğanlarğa
hak yolığa kirip kadem koyğanlarğa
uşbu tevbe birle anda barğanlarğa
yarhkanmış kullar birlen sohbeti bar

**Namaz, oruç, tevbe üzre varanlara,
Hak yoluna girip ayak koyanlara,
bu tevbeyle âhirete varanlara,
bağışlanmış kullar ile sohbeti var.**

ol arıĝlar kimge turur bilgil mum
tevbe kılĝan âşıklarĝa içrür anı
tevbesizler ol arıĝdm içmes suni
anga içrür zehir zakkum şerbeti bar

**O pınarlar kim içindir, bil sen bunu;
tevbe kılan âşıklara içirir onu;
tevbesizler o pınardan içmez suyu;
ona içirir zehir zakkum şerbeti var.**

her kim hakm kulu bolsa hakka yansun
hakka yanmas ĝâfil kullar narı barsun
kul hâce ahmed neçük munda orun tutsun
kiçe kündüz korka turur heybeti bar

**Her kim Hakk'ın kulu olsa, Hakk'a dönsün;
Hakk'a dönmeyen gafil kullar öteye varsın;
Kul Hâce Ahmed nasıl burada mekân tutsun;
gece gündüz korkup durur, heybeti var.**

L

Hikmet

ne boş tatlık hû yâdı seher vakti bolganda
baldın süçük hû atı seher vakti bolganda

**Ne hoş tatlı Hû yâdı seher vakti olanda;
balda tatlı Hû adı seher vakti olanda**

seher vakti turganlar cânm feda kılğanlar
ışk otıĝa köygenler seher vakti bolganda

**Seher vakti kalkanlar, canın feda kılanlar,
aşk oduna yananlar seher vakti olanda.**

seher vakti hoş saat turganga bolgay rahat
açlur devlet saadet seher vakti bolganda

**Seher vakti hoş saat, kalkana olur rahat,
açılır devlet, saadet seher vakti olanda.**

her kün köyer bu câmm kullukka yok dermanım
sin kiçürgil günâhım seher vakti bolganda

**Her gün yanar bu canım, kullukta yok dermanım,
sen baĝışla günahım seher vakti olanda.**

îmân semin yandursang rûh kuşımı köydürseng
hudâymgâ sığınsang seher vakti bolganda

**İman mumunu yandırsan, ruh kuşunu uyandırsan,
Allah'ına sığınsan seher vakti olanda.**

kul hâce ahmed sâatî bir zerre yok takati
zikir canını rahatı seher vakti bolganda

**Kul Hâce Ahmed saatî, bir zerre yok takati,
zikir canın rahatı seher vakti olanda.**

LIV

Hikmet

irenler cemâl körer dervişler sohbetinde
yaranlar meclisinde nûr yağar sohbetinde

**Erenler cemal görür dervişler sohbetinde;
yaranlar meclisinde, nur yağar sohbetinde.**

ne tilese ol bolur dervişler sohbetinde her
sırlar zahir bolur dervişler sohbetinde

**Ne dilese o olur dervişler sohbetinde;
her sular zahir olur dervişler sohbetinde.**

her kim sohbetke kildi irendin ülüş aldı bat
kildi biliş boldı dervişler sohbetinde

**Her kim sohbeta geldi, erenden nasip aldı,
tez geldi, biliş oldu dervişler sohbetinde.**

her kim sohbetke kildi könglige manâ toldı
ashâblar murâd taptı dervişler sohbetinde '

**Her kim sohbeta geldi, gönlüne mâna doldu
ashâblar murad buldu dervişler sohbetinde.**

âm kilse hâs bolur yıldız kilse ay bolur
mis kilse altın bolur dervîşler sohbetinde

**Âm gelse, hâs olur; yıldız gelse, ay olur;
mis gelse, altın olur dervîşler sohbetinde,**

kirb ü hasedler öler içige manâ tolar
köz açıp haknı körer dervîşler sohbetinde

**Kibir, hasedler ölür, içine mâna dolar, göz
açıp Hakk'ı görür dervîşler sohbetinde.**

resûlğa vahiy kildi başındın tâcm aldı
koptı hâdimlik kıldı dervîşler sohbetinde

**Resûl'a vahiy geldi, başından tacın aldı, :
kalktı hâdimlik kıldı dervîşler sohbetinde.**

kul hâce ahmed sohbetde dem urar münâcâtda zihî
hoş saâdetde dervîşler sohbetinde

**Kul Hâce Ahmed sohbette, dem vurur münâcâtta,
ne güzel saadette dervîşler sohbetinde.**

LIX

Hikmet

ışkıng kıldı şeydâ mini cümle âlem bildi mini
kayğum sin sin tüni küni minge sin ok kirek sin

**Aşkın kıldı şeyda beni, cümle âlem bildi beni,
kaygım sensin dünü günü, bana sen gereksin sen.**

taâla'llâh zihî manâ sin yarattımg cism ü cânını
kullık kılsam tüni küni minge sin ok kirek sin

**Taâla'llâh zihî ma'nî, sen yarattın cism ve canı,
kulluk kılsam dünü günü, bana sen gereksin sen.**

közüm açdım sin kördüm kül köngülü singe birdim
uruğlarım terkin kıldım minge sin ok kirek sin

**Gözüm açtım seni gördüm, hep gönülü sana verdim,
akraba terkini kıldım, bana sen gereksin sen.**

sözleşem nün tilimde sin köleşem min közümde sin
könglümdede hem canımda sin minge sin ok kirek sin

**Sözleşem ben dilimdesin, gözleşem ben gözümdesin
gönlümdede ham canımdasın, bana sen gereksin sen.**

feda bolsun singe canım töker bolsang minim kanım
min kuling min sin sultânım minge sin ok kirek sin

**Feda olsun sana canım, döker olsan benim kanım,
ben kulunum sen sultanım, bana sen gereksin sen.**

âlimlerge kitâb kirek sûfilerge mescid kirek
mecnûnlarğa leylâ kirek minge sin ok kirek sin

**Âlimlere kitap gerek, sûf ilere mescit gerek,
Mecnun'lara Leylâ gerek, bana sen gereksin sen.**

ğafillerge dünyâ kirek âkillerge ukbâ kirek
vâizlerge minber kirek minge sin ok kirek sin

**Gafillere dünya gerek, âkillere ukba gerek,
vaizlere minber gerek, bana sen gereksin sen.**

âlem barı uçmak bolsa cümle hûrlar karşı kilse
allâh minge kûzî kılsa minge sin ok kirek sin

**Âlem tamam cennet olsa, hep huriler karış gelse,
Allah bana nasip kılsa, bana sen gereksin sen.**

uçmalı kirem cevân kılam ne hurilere nazar kılanı
anı munı min ne kılam minge sin ok kirek sin

**Cennete girem cevlan kılam, ne hurilere nazar kılam,
onu bunu ben ne kılam, bana sen gereksin sen.**

10

hâce ahmeddür minim atım tüni küni yanar otun
iki cihanda ümîdim minge sin ok kirek sin

Hâce Ahmed'dir benim adım, dünü günü yanar odum,
iki cihanda ümidim, bana sen gereksin sen.

LXIV
Hikmet

1

on sikiz ming âlemde hayran bolğan âşıklar
tapmay maşuk çerâğm sersân bolğan âşıklar
**On sekiz bin âlemde hayran olan âşıklar,
bulmayıp maşuk çerağın sersan olan âşıklar.**

2

her dem başı örkülüp közi halka tilmürüp
hû hû tiyü çörkülüp giryân bolğan âşıklar
**Her an başı dört dönüp, gözü halka çevrilip,
Hû hû diye kavrulup giryan olan âşıklar.**

3

köyüp yanıp kül bolğan ıskıda bülbül bolğan
kırnı korse kul bolğan merdân bolğan âşıklar.
**Kavrulup yanıp kül olan, aşkında bülbül olan,
kimi görse kul olan, merdan olan âşıklar.**

4

yol üstide hâk bolğan sineleri çâk bolğan
zikrin aytıp pâk bolğan nâlân bolğan âşıklar

**Yol üstünde hâk olan, sineleri çâk olan -
zikrini diyip pâk olan, nâlân olan âşıklar.**

5

himmet kurm bağlağan yürek bağrın dâğlağan
feryâd urup yığlağan giryân bolğan âşıklar

**Himmet kuru bağlayan, yürek bağır dağlayan,
feryad edip ağlayan, giryan olan âşıklar.**

6

gâhî yüzi sarğarıp gâhî yolıda ğarîb
tesbîhleri yâ habîb cevlan bolğan âşıklar

**Bazen yüzü sararıp, bazen yolunda garip,
teşbihleri "yâ Habib", cevlan olan âşıklar.**

7

ahmed sin hem âşık bol sıdkımg birle sâdık bol
dergâhığa lâyıq bol cânân bolğan âşıklar

**Ahmed sen hem âşık ol, sıdkın ile sâdık ol,
dergâhına lâyıq ol, canan olan âşıklar.**

LXV
Hikmet

behişt dûzeh talaşur talaşmakda beyân bar dûzeh
aytur min artuk minde firavn hâmân bar

**Cennet cehennem savaşı, savaşmakta beyan var;
cehennem den Ben üstün, bende Fir'avn, Hâmân var.**

behişt aytur ne dir sin sözni bilmey aytur sin
sinde firavn bar bolsa minde yûsuf kenân bar

**Cennet der ki: Ne dersin, sözü bilmez söylersin;
sende Fir'avn var olsa, bende Yûsuf Ken'ân var.**

dûzeh aytur min artuk bahîl kullar min bar
bahillerni boynıda otluğ zendr-keşân bar

**Cehennem den Ben üstün, hasis kullar bende var;
hasislerin boynunda ateşten zencir-keşân var.**

behişt aytur min artuk peygamberler minde bar
peygamberle aldıda kevser hûr ü ğılmân bar

**Cennet der ki: Ben üstün, peygamberler bende
var; peygamberler önünde Kevser, huri, gilman
var.**

dûzeh aytur min artuk tersa cahûd minde bar
cahûd tersâ aldıda türlüğ azâb-suzân bar

**Cehennem der: Ben üstün, tersa, cahud bende var;
cahûd tersâ önünde türlüğ azap-suzan var**

behişt aytur min artuk mü'min kullar minde bar
mü'minlerni aldıda türlüğ nimet-elvân bar

**Cennet der ki: Ben üstün, mü'min kullar bende var;
mü'minlerin önünde türlüğ ni'mit -evlan var.**

dûzeh aytur min artuk zâlim kullar minde bar
zâlimlerge birürge zehr zakkum çendân bar

**Cehennem der: Ben üstün, zâlim kullar bende var;
zâlimlere vermeye zehir, zakkum çendan var.**

8

behişt aytur min artuk âlim kullar minde bar
âlimlerni könglide âyet hadîs kur'ân bar

**Cennet der ki: Ben üstün, âlim kullar bende var;
âlimlerin gönlünde âyet, hadîs, Kur'ân var.**

9

dûzeh aytur min artuk münafıklar minde bar
münafıklar boynıda otdın işkil-keşân bar

**Cehennem der: Ben üstün, münafıklar bende var;
münafıklar boynunda ateşten işkil-keşân var.**

10

behişt aytur min artuk zâkir kullar minde bar
zâkirlerni könglide zikr ü fikr-i sübhân bar

**Cennet der ki: Ben üstün, zâkir kullar bende var;
zâkirlerin gönlünde zikr ve fikr-i Sübhan var.**

11

dûzeh aytur min artuk bî-namâzlar minde bar
bî-namâzlar boynıda yılan bilen çıyan bar

**Cehennem den Ben üstün, namazsızlar bende var;
namazsızlar boynunda yılan ile çıyan var.**

12

behişt aytur min artuk dîdâr körmek bende bar;
dîdârın körsetürge rahîm atlıg rahman bar

**Cennet der ki: Ben üstün, didar görmek beride var;
didarını görmeye Rahîm adlı Rahman var.**

13

dûzeh anda tik hırdı behişt özrini aydı
kul hâce ahmed ne bildi bildürgüçi yezdân bar

**Cehennem o an dik durdu, cennete özür kıldı,
Kul Hâce Ahmed ne bildi, bildirici Yezdan var.**

LXVII

Hikmet

1

yol üstide oturup yolını sorgen dervişler
ukbâdm haber iştip yolğa kirgen dervîler

**Yol üstünde oturup yolu soran dervişler;
ukbadan haber duyup yola giren dervişler.**

2

asaları ilgide himmet kuru bilide
izim yâdı tilide allâh digen dervişler

**Asalar elinde himmet kuru belinde,
Rabb'im yâdı dilinde, Allah diyen dervişler**

3

hırkaları ignide könglide yüz ming ayan
biliniz iki cihan közge ilmes dervişler

**Hırkaları eğninde, gönlünde yüz bin ayan;
biliniz, iki cihan göze almaz dervişler.**

4

derviş hakning manzûrı zikri turur gülzârı
haki yâdı esrarı hûb edebliğ dervişler

**Dervişler Hakk'm manzuru, zikri olur gülzârı,
Hakk'ın yâdı esrarı, hoş edepli dervişler.**

5

yazukum köp yolatmas esbâb dârûsm tapmas
közde yaşın kurutmas yaşı akğan dervişler

**Günahım çok yola sokmaz, esbab dârûsun bulmaz,
gözde yaşın kurutmaz yaşı akan dervişler.**

sırrı birlen sözlerler, tilge hikmet tüzerler ışk
birlen cân kizerler rengi sarıg dervişler

**Sırrı ile söylerler, dile hikmet dizerler, âşık
ile can gizlerler rengi sarı dervişler.**

it nefsinı öltürür kızıl yüzün soldurur hâce
ahmed kul turur satıp yisün dervişler.

**İt nefsinı öldürür, kızıl yüzünü soldurur,
Hâce Ahmed kul olur, satıp yesin dervişler.**

LXVIII
Hikmet

1

hak kulları dervişler hakikatını bilmişler
hakka âşık bolğanlar hak yoluğa kirmişler

**Hak kulları dervişler hakikati bilmişler;
Hakk'a âşık olan Hak yoluna girmişler.**

2

hak yoluğa kirgenler allâh tiyü yörgeñler
irenler izin izlep memâlikdin kiçmişler

**Hak yoluna girenler, Allah deyip gidenler
erenleri izleyip memâlikten geçmişler.**

3

âlem fahri mustafâ andağ aydı merhaba
mirâc tünî itip fahr fakr yolını almışlar

**Âlem fahri Mustafa, öyle dedi merhaba, Mirâc
gecesi kılıp fahr fakr yolunu almışlar.**

4

köngül birmey dünyâğa sürü kılmay harâmğa
haknı söygen âşıklar helâhdm yemişler

**Gönül vermez dünyaya, el uzatmaz harama,
Hakk'ı seven âşıklar helâlinden yemişler.**

5

dünyâ mening digenler cihan mâlın alğanlar
kerges kuş dik boluban ol harâmğa batmışlar

**Dünya benim diyenler, cihan malını alanlar, ö.
Kerkes kuş gibi olup, o harama batmışlar.**

6

molla müftü bolğanlar yalğan fetva birgenler
Aknı kara kılğanlar ol tamuğğa kirmişler

**Molla, müftü olanlar, yalan fetva verenler,
akı kara kılanlar cehenneme girmişler.**

7

kâdî imâm bolğanlar nâ-hak dava kılğanlar himâr
yanglığ boluban yük astıda kalmışlar

**Kadı, imam olanlar, haksız dâva kılanlar
eşek gibi olarak yük altında kalmışlar.**

8

rüşvet alğan hâkimler haram alıp yigenler öz
barmakm tişleben korkup turup kalmışlar

**Rüşvet alan hakimler, haram alıp yiyenler
parmağının dişleyip korkup durup kalmışlar.**

9

tatlığ tatlığ yigenler türlüğ türlüğ kiygenler altun
taht olturgenler tof rak astm kalmışlar

**Tatlı tatlı yiyenler, türlü türlü giyenler, altın
tahta oturanlar toprak altında kalmışlar.**

10

mü'min kullar sâdıklar sıdkı birle turğanlar
dünyalığın sarf itip uçmak hûrm kuçmışlar

**Mü'min kullar, sâdıklar, sıdkı ile duranlar,
dünyalığın sarf edip cennet hûrun kucaklamışlar**

11

kul hâce ahmed bilmiş sin hak yoluğa kirmiş sin
hak yoluğa kirgenler hak dîdârm körmüşler

**Kul Hâce Ahmed bilmişsin, Hak yoluna girmişsin,
Hak yoluna girenler Hak didârın görmüşler**

LXIX
Hikmet

eyâ dostlarım ölsem min bilmem ki hâlîm ne bolur
gürge kiriben yatsam min bilmem ki hâlîm ne bolur

**Ey dostlarım, ölsem ben, bilmem ki halim ne olur;
kabre girerek yatsam ben, bilmem ki halim ne olur.**

iltip lahide koysalar arkağa bakmay yansalar
soruğ su'âlîm sorsalar bilmem ki hâlîm ne bolur

**Götürüp lahide koysalar, arkaya bakmadan dönseler,
suallerimi sorsalar, bilmem ki halim ne olur.**

kirşe karış atlığ yılan çulğansa tenge şol zaman
kalmas bütün bir üstühân bilmem ki hâlim ne bolur

**Girse Karış adlı yılan, dolansa tene o zaman,
kalmaz bütün bir üstühân, bilmem ki halim ne olur**

cümle yığılıp mûr u mâr etrafımda nişler urar
müşkil irür pes kâr u bâr bilmem ki hâlim ne bolur

**Cümle yığılıp mûr u mâr, etrafımda nişler vurur,
müşkül olur o halde kâr, bilmem ki halim ne olur.**

hiç kilmedi mindin savâb anda ne birgümdür cevâb
ger kılsalar yüz ming azâb bilmem ki hâlim ne bolur

**Hiç gelmedi benden sevap, orda ne veririm cevap,
ger kılsalar yüz bin azap, bilmem ki halim ne olur**

bolsa kıyâmetni küni hâzır bolur barçaları kılğın
amellering kanı bilmem ki hâlim ne bolur

**Olsa kıyâmetin günü, hazır olur cümleleri,
kıldığım ameller hani, bilmem ki halim ne olur.**

ey kul ahmed sin bu kün kılğıl ibadet tün ü kün
dimegil ömrümdür uzun bilmem ki hâlim ne bolur

**Ey Kul Ahmed, sen bu gün, kıl sen ibadet dün ü gün,
deme sen ömrümdür uzun, bilmem ki halim ne olur.**

LXX

Hikmet

nice yıllık mihrîbâmm cân aytadur dostlarım bu
vücûdum şehrini fânî kıladur döslarım

**Nice yıllık mihrîbanım can demekte, dostlarım;
bu vücudum şehrini fânî kılmakta, dostlarım.**

bu kafesni tûtîsi pervâz itedür uçkeli
bir karanğu şulesiz yirge baradur dostlarım

**Bu kafesin tûtîsi havalanmakta uçmaya;
bir karanlık şulesiz yere varmakta, dostlarım.**

ey mini yaranlarım himmet tutung îmânıma
düşmenim îmânıma zahmet biredür dostlarım

**Ey benim yaranlarım, himmet tutun imanıma;
düşmanım imanıma zahmet vermekte, dostlarım**

Uşbu cân bizler bilen bir nice yıllar bar idi
hak taâlâ hükmi birlen azm itedür dostlarım

**İşbu can bizler ile bir nice yıllar var idi Hak
Taâlâ hükmü ile azm etmekte dostlanm**

Bu mini azalarım canım bilen şamdın idi Cân
çıkarga kül azam hem titreşedür dostlarım

**Bu benim a'zâlarım canımla mutlu idi
Can çıkanda hep a'zâm titremekte dostlarım**

emr-i hakka barca halk-ı alemin boldı rızâ ol
hakikat bendeler dayim rızâdur dostlarım

**Hak emrine cümle alem halkı razı oldu
hakikatli bendeler dâim razıdır dostlarım**

kul hâce Ahmed tûtîsi pervâz itedür uçkeli
neylesün miskîn kim ol hükm-i hüddâdur
dostlanm

**Kul Hâce ahmed tûtîsi havalanmakta uçmaya
neylesin miskin ki o Hak hükmüdür, dostlarım**

kul hâce Ahmed tûtîsi pervâz itedür uçkeli neylesün miskîn kim ol hükm-i hüdâdur dostlanm

Kul Hâce ahmed tûtîsi havalanmakta uçmaya neylesin miskin ki o Hak hükmüdür, dostlarım